

تأثیر مکمل کلسیم در دوران بارداری بر وزن هنگام تولد

مجید کاراندیش (M.Sc.)^۱، ابوالقاسم جزایری (Ph.D.)^۲، محمود محمودی (Ph.D.)^۳، احمد بهروز (M.D.)^۴، فریده مرمزی (M.D.)^۴.

- ۱- دانشجوی دکتری علوم تغذیه، گروه تغذیه و بیوشیمی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران، تهران، ایران.
- ۲- استاد، گروه تغذیه و بیوشیمی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران، تهران، ایران.
- ۳- استاد، گروه اپیدمیولوژی و آمار حیاتی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران، تهران، ایران.
- ۴- استادیار، گروه زنان و مامایی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی اهواز، اهواز، ایران.

چکیده

وضعیت تغذیه دوران بارداری و دریافت مواد مغذی ضروری بر نتیجه بارداری و سلامتی کودک مؤثر است. در اکثر مطالعات انجام گرفته در مورد تأثیر دریافت کلسیم در دوران بارداری بر نتیجه بارداری از دوز بالای کلسیم استفاده شده و نتایج حاصل از این مطالعات نیز با هم بسیار متفاوت می باشد. افزون بر آن، این مطالعات عمدتاً با هدف تعیین تأثیر مکمل کلسیم بر خطر نسبی پره اکلامپسی انجام شده اند. هدف از این کار آزمایی کنترل شده تصادفی دوسوکور، تعیین تأثیر مصرف روزانه ۱g مکمل کلسیم (دو کپسول ۵۰۰mg کربنات کلسیم) توسط زنان باردار سالم در سه ماهه سوم بارداری بر نتیجه بارداری بود. در این مطالعه ۶۸ زن باردار سالم از هفته ۳۰ - ۲۸ بارداری وارد مطالعه شدند و بصورت تصادفی در یکی از دو گروه "مکمل کلسیم" (۳۳ نفر) یا "دارونما" (۳۵ نفر) قرار گرفتند. فشارخون، وزن و قد اندازه گیری و نمایه توده بدنی (BMI) در دو گروه، محاسبه شد. غلظت هموگلوبین و قند خون ناشتا با استفاده از پرونده بهداشتی افراد ثبت و کلسیم دریافتی بوسیله پرسشنامه بسامد خوراک (FFQ) از طریق رژیم غذایی برآورد شد. اندازه گیری های تن سنجی نوزاد شامل وزن، قد و دور سر نیز انجام گردید. برای بررسی متغیرهای کمی پیوسته از t-test و برای متغیرهای کیفی از χ^2 استفاده و P.Value کمتر از ۰/۰۵ به عنوان اختلاف آماری معنی دار در نظر گرفته شد. هیچ تفاوت معنی دار بین دو گروه از نظر سن، تعداد زایمان قبلی، قد، وزن و نمایه توده بدن قبل از بارداری، فشار خون و دریافت کلسیم غذایی وجود نداشت. میانگین ضریب پیروی از پروتکل پژوهش در هر دو گروه بالاتر از ۸۰٪ بود و بین گروهها تفاوت آماری معنی دار دیده نشد. مصرف مکمل کلسیم تأثیری بر اندازه های قد و دورسر هنگام تولد نداشت؛ ولی میانگین وزن هنگام تولد در گروه "مکمل کلسیم" (۳۲۴۱g) (۲۳۰ گرم بیشتر از گروه "دارونما" (۳۰۱۱g) بود ($P < 0/05$). در هر گروه دو نوزاد با سن حاملگی کمتر از ۳۷ هفته متولد شدند. پس از حذف این چهار مورد، تأثیر مکمل کلسیم بر وزن هنگام تولد همچنان باقی ماند ($P < 0/05$). از یافته های این کار آزمایی می توان نتیجه گیری کرد که مصرف مکمل کلسیم در بارداری می تواند مستقل از طول مدت بارداری، وزن هنگام تولد را افزایش دهد.

کل واژگان: مکمل کلسیم، بارداری، نتیجه بارداری، وزن تولد، و مراقبت دوران بارداری.

آدرس مکاتبه: مجید کاراندیش، گروه تغذیه و بیوشیمی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران، صندوق پستی ۱۴۱۵۵-۶۴۴۶، تهران، ایران.

پست الکترونیک: mkarandish@yahoo.com